

Predikan Andra söndagen i advent 2025 12 07 – Guds rike är nära

Mässa, Allhelgonakyrkan, Helsingborg

Texter: Jeremia 33:14–16, Hebreerbrevet 10:32–39 och Markus 1:14–15

Inledningssång (unisont): Här finns en plats (Martina Möllås), därefter nummer 47 i psalmboksförslaget efter episteln, offertoriepsalm 39 och slutpsalm 109.

Förr i världen, alltså när jag var konfirmand i början av 70-talet, så var allt helt annorlunda. Vi konfirmander satt i bänkar, klockan 17–19 på tisdagskvällar, och vi hade läxor, och vi hade läxförhör varje gång, och vi skulle lära oss psalmer utantill. Dessutom var vi snälla som lamm, och räckte ivrigt upp handen för att få svara på prästens frågor. Vi åkte på läger, en gång på hösten och en gång på våren. Några av oss – t ex jag, hade aldrig varit på läger med övernattningsinnan så det var riktigt spännande, och faktiskt nervöst.

Vi lärde oss alltså psalmer utantill – och min konfirmationspräst berättade att det var bra att kunna litet psalmer utantill, för alla människor hamnar någon gång vid en dödsbädd, och sitter och vakar vid någon gammal människas säng, och då, sade prästen, så ber ofta den personen att man ska läsa eller sjunga en psalm. Därför är det väldigt bra att kunna en utantill – för vem av oss har en psalmbok på sig, sade prästen och fäste sin blick på mig. Som ni förstår var detta precis åren efter att färg-TV hade kommit och alltså långt före internet – nu kan man ju googla fram vilken psalm som helst på några sekunder.

I alla fall, en av de psalmer som vi lärde oss utantill var den psalm som sjöngs i de flesta kyrkor förra söndagen, på första söndagen i advent, den psalm som hade nummer 44 i 1937-års psalmbok och nu, alltså i 1986-års psalmbok har nummer 104. Psalmen beskriver hur Jesus

rider in på en åsna i Jerusalem, den ridtur som kallas Jesu kungatronbestigning – och hur folket hurrar och Hosianna-ropar av glädje. I den psalmen slutar varje vers så här:

Hosianna, pris och ära!/ Vår konung är nu nära.

Men, i söndags när jag sjöng psalm 104 i Gustaf Adolfskyrkan här i Helsingborg, så måste jag ha varit litet okoncentrerad eller nostalgisk. För i stället för att sjunga: Hosianna, pris och ära!/ Vår konung är nu nära.

Så sjöng jag: Hosianna, pris och ära!/ Vår konung vi hembära.

Varför sjöng jag då "Vår konung vi *hembära*" i stället för "Vår konung *är nu nära*"?

Kan någon gissa – just det, för det var så den psalmens verser, och på den tiden fanns två verser till på den psalmen, slutade i den gamla psalmboken, alltså den som jag lärde mig utantill för över 50 år sedan – och tydligen satt den fortfarande som berget, och därför sjöng jag "hembära" i stället för "är nu nära".

Varje gång man ska göra en ny psalmbok – och vi är ju i en sådan tid nu – kopplas gudstjänstdeltagare, musiker och andra experter in för att ta ställning bland alla nya förslag, kolla upp de psalmer som finns, och göra litet justeringar om det behövs.

Och då i mitten av 80-talet blev det rätt många förändringar i psalmboken. Anledningen till att experterna ändrade i den kända adventspsalmen när den nya psalmboken skulle publiceras 1986 var att människorna där utanför Jerusalem absolut inte bar hem Jesus, långt därifrån. För Jesus var inte den sortens kung som ville bli buren av människor, tvärtom. Jesus var en kung som bar andra människor, bar på deras otillräckligheter, feltänk, livssnubbel, deras överdrivna självuppskattning eller bottenlösa övergivenskaper. Jesus bär oss. Vi bär inte honom. För det kan vi ju inte för han bär ju kosmos och är en Atlas.

Den andra anledningen är att orden "är nu nära" anknyter till Jesu egna ord i Bibeln. (Och för tanken till vers 39 också i kapitel 1, och sedan till både kapitel 3 och kapitel 6 där berättelser på liknande sätt avrundar vad Jesus precis har gjort. Och känslan är alltid densamma, nämligen Tiden är inne, Guds rike är nära.)

Nu vill jag avsluta med att förklara 10 poängaren i dagens resmål, alltså evangelietexten från Markus första kapitel:

"När Johannes hade blivit fängslad" – så står det för att vi redan i början av Markus evangelium ska inse att precis som Johannes Döparen blev fängslad och sedan avrättad så kommer Jesus att bli fängslad – Ja, Jesu lidande, kors och uppståndelse finns faktiskt antydd redan i kapitel 1.

"kom Jesus till Galileen" – ja i denna bestämning som verkar vara en geografisk bestämning har vi en ledtråd om att hans vänner efter uppståndelsen ska träffa honom igen, i landskapet Galileen, där han hade botat så många sjuka människor. Det är alltså en eskatologisk mer än en geografisk bestämning vi har att göra med, eftersom vännerna och Jesus återsågs på ett berg i Galileen. (Matteus 28:16–20 Dop- och Missionserbjudandet, eller som vi lärde oss på 70-talet *Missionsbefallningen*).

Dagens evangelietext sammanfattar alltså vad Jesus gjorde i tre år, och de avslutande raderna i sammanfattningen är helt fantastisk: En sådan sammanfattning hade då minsann inte AI kunnat göra utan att man hade varit tvungen att ge den ledande frågor. Lyssna själva.

Jesus förkunnade "Guds budskap". Det var alltså inte sitt eget, utan alltings, naturens, djurens och människornas Skapares budskap som Jesus satte ord på. Och det budskapet sammanfattas med fyra ord Tiden är nu inne. Alltså nu, inte förut eller i morgon eller längre fram.

Just nu, i denna stund har Guds rike kommit till dig och är nära dig.

Och sedan inte som ett Save-The Date Card utan som en It's now or never Call: Omvänd dig, sväng runt 180 grader, börja om. Gå åt andra hållet och känn efter så att du är på rätt väg, och inte vilse!

Tro att Guds rike har kommit nära dig.

Du i Guds famn.

På samma berg ska ni leva i trygghet.

I Gud ryms allt: Värme, godhet, glädje, framtid, längtan och sanning.

Gud ska inte dröja. Vi ska inte ge upp. Gud ger oss sin kraft och frid.

Det är advent, det är advent!